

Spoločné usmernenia európskych orgánov dohľadu

na zabezpečenie začlenenia konzistentnosti, dlhodobých hľadísk
a spoločných noriem pre metodiky posudzovania do stresového
testovania environmentálnych a sociálnych rizík a rizík v oblasti
správy a riadenia podľa článku 100 ods. 4 smernice 2013/36/EÚ
a článku 304c ods. 3 smernice 2009/138/ES

1. Usmernenia

Štatút týchto spoločných usmernení

1. Tento dokument obsahuje spoločné usmernenia vydané podľa článkov 16 a 56 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES, nariadenia (EÚ) č. 1094/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov), a nariadenia (EÚ) č. 1095/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) – „nariadenia o európskych orgánoch dohľadu“. Podľa článku 16 ods. 3 nariadení o európskych orgánoch dohľadu príslušné orgány a finančné inštitúcie musia vynaložiť všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.
2. V spoločných usmerneniach sa uvádza názor európskych orgánov dohľadu na príslušné postupy dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu alebo na spôsob uplatňovania právnych predpisov Únie v konkrétnej oblasti. Príslušné orgány, na ktoré sa spoločné usmernenia vzťahujú, ich majú dodržiavať tak, že ich primeraným spôsobom začlenia do svojich postupov dohľadu (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo postupov dohľadu), a to aj v prípade, keď sú spoločné usmernenia zamerané v prvom rade na finančné inštitúcie.

Požiadavky na podávanie správ

3. Podľa článku 16 ods. 3 nariadení o európskych orgánoch dohľadu musia príslušné orgány oznámiť príslušnému európskemu orgánu dohľadu, či tieto spoločné usmernenia dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržať, alebo v opačnom prípade musia uviesť dôvody ich nedodržiavania do 31.05.2026 (dvoch mesiacov od ich vydania). Ak do tohto dátumu nebude doručené žiadne oznámenie, príslušný európsky orgán dohľadu bude považovať príslušné orgány za orgány, ktoré usmernenia nedodržiavajú. Oznámenia sa majú zaslať na adresy compliance@eba.europa.eu, [LINK](#) (EIOPA) a compliance@esma.europa.eu spolu s označením „JC/GL/2025/78“. Vzor oznámení je k dispozícii na webových stránkach európskych orgánov dohľadu. Oznámenia majú predkladať osoby, ktoré sú oprávnené podávať oznámenia o dodržiavaní usmernení v mene svojich príslušných orgánov.
4. Oznámenia budú uverejnené na webových sídlach európskych orgánov dohľadu.

Hlava I – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

5. Cieľom týchto spoločných usmernení je objasniť, ako majú príslušné orgány dôsledne začleniť environmentálne a sociálne riziká a riziká v oblasti správy a riadenia (ďalej len „riziká ESG“) do svojich činností stresového testovania v oblasti dohľadu.
6. Tieto spoločné usmernenia sú určené príslušným orgánom.

7. Príslušné orgány majú uplatňovať tieto spoločné usmernenia pri vykonávaní stresových testov v oblasti dohľadu zameraných na riziká ESG, a to buď ako súčasť príslušného regulačného rámca, alebo ako posúdenie *ad hoc*, v každom prípade len vtedy, ak je to uplatniteľné podľa odvetvových právnych predpisov.
8. Pokiaľ nie je uvedené inak, pojmy používané v týchto spoločných usmerneniach majú rovnaký význam ako v právnych predpisoch v rámci odvetvia, uvedených ďalej.
9. Na účely týchto spoločných usmernení sa okrem toho uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:
 - i. „príslušný orgán“ je ktorýkoľvek z týchto orgánov:
 - a) príslušné orgány uvedené v článku 4 ods. 2 písm. i) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán pre bankovníctvo (ďalej len „EBA“),
 - b) príslušný orgán uvedený v článku 4 ods. 2 písm. i) nariadenia (EÚ) č. 1094/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (ďalej len „EIOPA“), konkrétne orgán dohľadu vymedzený v smernici 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia,
 - ii. „právne predpisy v rámci odvetvia“ sú súhrnne:
 - (a) smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2013/36/EÚ ⁽¹⁾,
 - (b) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES ⁽²⁾,
 - (c) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 575/2013 ⁽³⁾.

Hlava II – Požiadavky týkajúce sa konzistentnosti, dlhodobých hľadísk a spoločných noriem pre metodiky posudzovania pri stresovom testovaní ESG rizík

Ciele

10. Podľa právnych predpisov v oblasti odvetvia by príslušné orgány mali tieto spoločné usmernenia vykonávať v súlade so zásadou proporcionality⁴.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

⁽⁴⁾ Keďže tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom, uplatňovanie proporcionality by sa malo riadiť požiadavkami na proporcionality stanovenými v odvetvových právnych predpisoch.

11. Príslušné orgány majú pri navrhovaní svojho rámca na stresové testovanie v oblasti dohľadu zvážiť všetky riziká ESG a ich potenciálny vývoj a zároveň preskúmať relevantnosť rizík ESG pre takýto rámec, najmä pri napredovaní smerom k postupnému rozširovaniu pokrytia o iné faktory ESG . Príslušné orgány by mali presne vymedziť svoje ciele pri vykonávaní stresového testovania ESG so zreteľom na dva hlavné typy stresového testovania:
- testovanie spoľahlivosti kapitálovej pozície a pozície likvidity a schopnosti finančných subjektov absorbovať straty v prípade hospodárskych a finančných otrasov spojených so všetkými významnými rizikami vrátane rizík ESG v krátkodobom horizonte (napr. do piatich rokov),
 - testovanie odolnosti stratégie a obchodného modelu finančných subjektov voči rôznym scenárom súvisiacim s ESG v dlhodobom horizonte (najmenej 10 rokov⁵).

Posúdenie významnosti

12. Príslušné orgány by mali prijať prístup založený na riziku, počnúc posúdením významnosti s cieľom identifikovať najrelevantnejšie a najvplyvnejšie riziká a určiť, ktoré z týchto významných rizík by mali byť zahrnuté do rozsahu stresového testovania.
13. V rámci posúdenia významnosti by príslušné orgány mali určiť, ktoré riziká ESG sú pre finančné subjekty najvýznamnejšie, pričom zohľadnia ich obchodný model, portfóliá, geografické expozície a odvetvové činnosti v krátkodobom až dlhodobom horizonte. Príslušné orgány by mali v priebehu rôznych časových horizontov zvážiť:
- expozíciu aktív a záväzkov voči rizikám prechodu (napríklad na základe ich uhlíkovej stopy) a fyzickým rizikám (napríklad na základe ich geografickej polohy) a
 - potenciálne vplyvy faktorov ESG na tradičné kategórie finančných rizík, t. j. trhové riziko, kreditné riziko, riziko protistrany, upisovacie riziko, ako aj operačné riziko, riziko poškodenia dobrej povesti a strategické riziko prostredníctvom identifikácie hlavných kanálov prenosu rizík.
14. Príslušné orgány majú zvážiť použitie jasných kvalitatívnych a/alebo kvantitatívnych kritérií a/alebo prahových hodnôt významnosti, pričom využijú existujúce regulačné rámce, odvetvové normy a skúsenosti v oblasti dohľadu. Posúdenie významnosti by malo umožniť úpravy v priebehu času v súvislosti s vývojom rizík ESG, sprístupnením nových údajov a finančnými subjektmi zdokonalením svojich vlastných postupov identifikácie rizík.

Postupné rozširovanie rozsahu faktorov ESG v stresovom testovaní ESG

15. Príslušné orgány sa vyzývajú, aby pokračovali vo svojej snahe a výskume s cieľom postupne rozšíriť pokrytie na ďalšie faktory ESG pri vykonávaní záťažových testov ESG, pričom spočiatku by mali uprednostňovať environmentálne riziká. V prvej fáze by sa príslušné orgány mali zamerať na klimatické a environmentálne riziká a riešiť fyzické riziká (napr. extrémne poveternostné javy, stratu biodiverzity), ako aj riziká transformácie (napr. politické zmeny, preceňovanie na trhu) s cieľom rozlíšiť vplyvy, aj keď nepriame, na hlavné expozície voči rizikám.

⁽⁵⁾ V súlade s cieľmi zakotvenými v Parížskej dohode (2015).

16. Toto postupné zavádzanie by malo byť sprevádzané neustálym metodickým zdokonaľovaním, budovaním kapacít a zapojením zainteresovaných strán, čím sa zabezpečí, aby finančné subjekty a príslušné orgány boli primerane pripravené na rozširujúci sa rozsah posudzovania rizík ESG.

Začlenenie faktorov ESG do existujúcich rámcov stresového testovania

17. Príslušné orgány by sa mali usilovať o úplné začlenenie faktorov ESG do celkového rámca stresového testovania.
18. Príslušné orgány by mali podľa potreby preskúmať a prehodnotiť druhy zahrnutých rizík ESG, a to aj na základe toho, ako sa časom vyvíja dostupnosť údajov a používanie modelov.

Prepojenie/ presahovanie medzi finančnými odvetviami

19. Hoci sa tieto spoločné usmernenia nevzťahujú na stresové testovanie finančného odvetvia v rámci celého systému, príslušné orgány majú, ak je to možné, koordinovať svoju činnosť vo všetkých finančných sektoroch s cieľom zabezpečiť konzistentný prístup k posudzovaniu rizík ESG a v prípade potreby uľahčiť výmenu údajov. Regulačné orgány v oblasti bankovníctva, poisťovníctva a cenných papierov by mali spolupracovať s cieľom pomôcť identifikovať a modelovať kanály prenosu (napríklad úlohu poistenia kolaterálu bankových úverov), zosúladiť predpoklady scenárov a predchádzať tzv. regulačným slepým miestam.
20. Príslušné orgány by mali v čo najväčšej možnej miere zabezpečiť, aby stresové testy ESG zohľadňovali vzájomné prepojenia a účinky presahovania medzi finančnými sektormi. Mali by zvážiť, ako sa riziká súvisiace s ESG môžu šíriť prostredníctvom finančného systému, čím sa zväčšujú zraniteľné miesta v bankovníctve, poisťovníctve, správe aktív a iných finančných sektoroch.

Zásady a metodické hľadiská

21. Pri určovaní zásad a metodických hľadísk by príslušné orgány mali rozhodnúť o najvhodnejšej štruktúre a charakteristikách záťažového testu na základe jeho zamýšľaných cieľov.

Rozsah pôsobnosti

22. Príslušné orgány by mali jasne definovať rozsah pôsobnosti z hľadiska portfólií, sektorov, geografických oblastí a činností, aby sa zabezpečil vyvážený a pragmatický prístup, ktorý odráža vyspelosť dostupných metodík a údajov.
23. V prípade cezhraničných finančných skupín majú príslušné orgány zabezpečiť, aby boli do posúdenia zahrnuté všetky príslušné subjekty.

24. Na základe cieľa a príslušného časového horizontu by príslušné orgány mali zabezpečiť, aby rovnováha medzi kvantitatívnymi a kvalitatívnymi informáciami bola primeraná na účely hodnotenia⁶.

Časový horizont

25. Výber časového horizontu by sa mal zosúladiť so zamýšľaným cieľom hodnotenia:
- Pri posudzovaní finančnej odolnosti voči nepriaznivým, ale pravdepodobným šokom by sa mal použiť krátkodobý horizont (napr. do 5 rokov) v súlade s tradičnými postupmi stresového testovania.
 - Pri posudzovaní odolnosti obchodného modelu a stratégie finančných subjektov by sa mal prijať dlhodobejší horizont (najmenej 10 rokov, v závislosti od obchodnej činnosti a v súlade s dlhodobými záväzkami finančných subjektov).

Návrh scenára

26. Príslušné orgány by mali identifikovať a vybrať scenáre záťažových testov na základe cieľov cvičenia. Mali by zvážiť použitie scenárov založených na najnovších vedeckých poznatkoch a vypracovaných všeobecne uznávanými medzinárodnými alebo regionálnymi organizáciami⁷. Takisto sa im odporúča, aby využívali sektorové a regionálne trajektórie na to, aby finančným subjektom poskytli primerané rozdelenie makroekonomických premenných, pričom by mali zachovať celkovú vnútornú konzistentnosť scenárov.
27. Vždy, keď je to možné, majú príslušné orgány zvážiť začlenenie zložených rizík, t. j. dodatočného vplyvu vyplývajúceho zo súčasného alebo postupného výskytu viacerých otrasov (či už makroekonomických otrasov súvisiacich s ESG alebo širších makroekonomických otrasov). Okrem toho by sa mali v prípade potreby snažiť posúdiť sekundárne účinky, t. j. nepriame a zosilnené dôsledky, ktoré vyplývajú z počiatočných otrasov ESG, a to buď ich priamym začlenením do scenárov, alebo formou doplnkovej analýzy.
28. S cieľom začleniť významné riziká ESG do krátkodobých stresových testov by príslušné orgány mali, ak je to uskutočniteľné a vhodné, vychádzať z návrhu scenára použitého pri tradičných stresových testoch, prispôbiť ho tak, aby odrážal vlastné prenosové kanály ESG a zahŕňal nové premenné relevantné pre riziká ESG.
29. Pri vykonávaní dlhodobějších stresových testov ESG by príslušné orgány mali zvážiť niekoľko rôznych scenárov pokrývajúcich široké spektrum možných budúcností a úrovní závažnosti (napr. vrátane bodov zlomu). Referenčný scenár môže vychádzať z vlastného centrálného scenára finančného subjektu, ktorý môže slúžiť ako referenčná hodnota na testovanie vplyvov alternatívnych, podstatne odlišných trajektórií na odolnosť stratégie a obchodného modelu (napr. prostredníctvom odhadov ziskovosti upravených o riziko).

⁽⁶⁾ Vzhľadom na predpoklad potrebný v otázkach kalibrácie a modelovania scenára vo všeobecnosti platí, že čím dlhší je časový horizont, tým viac sa využívajú skôr kvalitatívne ako kvantitatívne informácie (napr. neočakáva sa presný prepočet ukazovateľa kapitálu a solventnosti v dlhodobom horizonte).

⁽⁷⁾ Napríklad v prípade klimatických rizík: Medzivládny panel pre zmenu klímy (IPCC), Sieť pre ekologizáciu finančného systému (NGFS), Medzinárodná energetická agentúra (IEA), Program OSN pre životné prostredie (UNEP), Spoločné výskumné centrum Európskej komisie (EU JRC) alebo národné vládne alebo mimovládne orgány.

30. V závislosti od komplexnosti prístupu môžu mať scenáre formu jednoduchých príbehov alebo podrobnejších kvantitatívnych prognóz.
31. Príslušné orgány sa môžu rozhodnúť uplatňovať rovnaké scenáre na všetky finančné subjekty v záujme porovnateľnosti alebo prispôbiť scenáre konkrétnym kategóriám finančných subjektov vzhľadom na ich rizikové profily a obchodné modely.

Prístup zhora nadol versus prístup zdola nahor

32. Príslušné orgány by mali posúdiť výhody prístupu zhora nadol v porovnaní s prístupom zdola nahor a vybrať najvhodnejšiu metódu na základe konkrétnych cieľov, vyspelosti finančných subjektov v oblasti stresového testovania ESG a povahy expozícií, na ktoré sa hodnotenie vzťahuje, pričom by mali zohľadniť tieto hľadiská:
- Prístup zhora nadol, pri ktorom príslušné orgány centrálné vypočítavajú vplyvy scenárov záťažových testov, zabezpečuje určitú mieru porovnateľnosti medzi finančnými subjektmi a poskytuje príslušným orgánom silnejšiu kontrolu nad procesom a metodikou, čím sa znižuje zaťaženie odvetvia.
 - Prístup zdola nahor, v rámci ktorého finančné subjekty vypočítavajú vplyv samotných scenárov stresových testov, ponúka vyššiu úroveň podrobnosti, čo umožňuje zachytiť idiosynkratické prvky špecifické pre niektoré portfóliá, protistrany a expozície. Podporuje sa ním aj väčšia angažovanosť v procese stresového testovania a pomáha zlepšovať budovanie kapacít finančných subjektov.
33. Pri používaní prístupu zdola nahor majú príslušné orgány stanoviť jasné metodické rámce na zabezpečenie konzistentnosti a rovnakých podmienok pre všetky finančné subjekty vrátane hľadísk proporcionality, pokiaľ ide o očakávania týkajúce sa komplexnosti výpočtu vplyvu.
34. Možno zvážiť hybridný prístup, ktorý by využíval silné stránky oboch metodík. Príslušné orgány môžu rozhodnúť o vhodnom prístupe na základe dostupnosti údajov a vlastníctva modelu, pričom zohľadnia, že konkrétne portfóliá alebo činnosti, ako je napríklad upisovacie riziko, si môžu vyžadovať podrobnejšie údaje a modelovanie, než je uskutočniteľné v rámci prístupu zhora nadol.

Úroveň podrobnosti

35. Pri rozhodovaní o úrovni podrobnosti by príslušné orgány mali nájsť vhodnú rovnováhu medzi jednoduchosťou a presnosťou, pričom by mali zohľadniť dostupnosť údajov, ich kvalitu a metodickú vyspelosť. Môžu byť potrebné podrobnejšie údaje, napríklad na primerané zachytenie vplyvov rizika prechodu na úrovni činnosti alebo na úrovni subjektu alebo regionálnych/miestnych vplyvov fyzických rizík.
36. Príslušné orgány by mali zvážiť aspoň tieto rozmery podrobnosti:
- a. Na úrovni portfólia: rozlíšenie podľa triedy aktív (napr. podnikové úvery, hypotéky, štátne expozície, akcie a podnikové dlhopisy).
 - b. Na úrovni odvetvia: klasifikácia na základe priemyselného odvetvia (napr. odvetvia s vysokým obsahom uhlíka, energetika, nehnuteľnosti, poľnohospodárstvo). V prípade konkrétnych odvetví možno preskúmať vyššiu mieru podrobnosti (napr. elektrická energia, odvetvie

ovplyvnené prelomovou technológiou, odvetvia založené na fosílnych palivách). V prípade nehnuteľností sa môže preskúmať rozdiel medzi expozíciami voči komerčným nehnuteľnostiam a expozíciami voči nehnuteľnostiam určeným na bývanie.

- c. Na geografickej úrovni: rozlišovanie podľa regiónov (napr. úroveň NUTS 3) s cieľom posúdiť vystavenie rizikám ESG špecifickým pre danú lokalitu, najmä fyzickým rizikám.
 - d. Na úrovni protistrany: granularita podľa jednotlivých dlžníkov alebo skupín dlžníkov, ak sú riziká koncentrácie významné.
 - e. Kategória rizika: oddelené určovanie fyzických rizík (akútnych a chronických klimatických nebezpečenstiev), prechodných rizík (zmeny v politike, technológiách a na trhu) a iných environmentálnych a sociálnych faktorov a faktorov správy a riadenia (napr. strata biodiverzity, znečistenie, sociálne riziká a riziká v oblasti správy a riadenia).
37. Príslušné orgány by mali rozhodnúť o primeranej úrovni podrobnosti údajov v závislosti od typu aktíva/portfólia a cieľa daného postupu. Napríklad v prípade expozícií voči štátnym dlhopisom by mohla postačovať úroveň krajiny, zatiaľ čo v prípade úverových alebo upisovacích portfólií by sa mala preskúmať aspoň regionálna podrobnosť až po geolokalizačné údaje s cieľom posúdiť fyzické riziko.
38. Pri analýze finančných prostriedkov môžu príslušné orgány, ak je to možné a v súlade s uplatniteľným odvetvovým nariadením, zvážiť prístup založený na prezretí podkladových expozícií, pokiaľ ide o držbu finančných prostriedkov.

Predpoklady týkajúce sa súvahy

39. Pri záťažových testoch ESG by príslušné orgány mali začať uplatňovaním prístupu statickej súvahy, ktorý sa bežne uplatňuje pri tradičných stresových testoch. Ak je to však možné a uplatniteľné, môžu v závislosti od časového horizontu zvážiť štrukturálne vplyvy plánu transformácie finančných subjektov.
40. Pri cvičeniach so strednodobými až dlhodobými časovými horizontmi by sa mohol uplatniť prístup dynamickej súvahy (s obmedzeniami alebo bez nich) na zabezpečenie väčšej reálnosti, prípadne zamerania sa na hlavné súvahové položky, ktoré odrážajú zmeny v zložení portfólia (vyvíjajúce sa expozície, prerozdelenie aktív a opatrenia na zmiernenie rizika v reakcii na otrasy súvisiace s ESG).
41. Vzhľadom na neistoty súvisiace s cestami prechodu, vývojom politiky a trhovými reakciami by príslušné orgány mali zvážiť, že budú od finančných subjektov vyžadovať, aby svoje plánované reakcie odôvodnili, pričom zabezpečia, aby úpravy v súvahe, ako je prerozdeľovanie portfólia, zmeny v politikách poskytovania úverov alebo upisovania alebo zmeny v štruktúrach financovania, boli realistické a v súlade s ich zverejnenými stratégiami prechodu.
42. Všetky opatrenia v oblasti riadenia uznané finančnými subjektmi sa majú posudzovať na základe ich uskutočniteľnosti, včasnosti a potenciálnych neplánovaných dôsledkov, čím sa zabráni nadmernému spoliehaniu sa na optimistické predpoklady. Príslušné orgány majú zabezpečiť, aby prístup dynamickej súvahy s obmedzeniami posilňoval realizmus a výhľadový charakter stresových testov ESG prostredníctvom začlenenia dôveryhodných plánov a manažérskych odpovedí pri zachovaní minimálnych záruk proti nadmernej flexibilitě pri predpokladoch a zlepšení porovnateľnosti výsledkov stresových testov.

Vzorka finančných subjektov

43. Príslušné orgány by mali vymedziť vhodnú vzorku finančných subjektov, ktoré sa majú zúčastniť na stresovom testovaní ESG a/alebo analýze scenárov ESG, pričom by mali zabezpečiť dostatočné pokrytie v rámci odvetvia/trhu, pričom by mali zohľadniť špecifikované ciele a v prípade tematických posúdení zameranie tohto uplatňovania. Návrh stresového testu by sa mal v prípade potreby upraviť tak, aby odrážal vlastnosti rôznych kategórií finančných subjektov.
44. Príslušné orgány by takisto mali zvážiť vykonávanie cielených cvičení týkajúcich sa konkrétnych podskupín subjektov s cieľom riešiť konkrétne zraniteľné miesta alebo vyvíjajúce sa trendy v oblasti rizík ESG.

Primeranosť

45. Príslušné orgány by mali uplatňovať zásady proporcionality, ktoré umožňujú metodické zjednodušenia vzhľadom na veľkosť, povahu a zložitosť činností finančných subjektov, ako aj významnosť rizík. Zásada proporcionality by sa mala vzťahovať aj na požiadavky na podávanie správ, návrh scenárov a modelovanie očakávaní, čím by sa zabezpečila primeraná rovnováha medzi analytickou spoľahlivosťou a praktickou realizovateľnosťou.
46. Vzhľadom na počiatočné štádium vývoja modelovania záťažových testov ESG a dostupnosti údajov môžu príslušné orgány zvážiť obmedzenie rozsahu analýzy, čím sa zabezpečí primeraná rovnováha medzi nákladmi a prínosmi pre príslušné orgány aj finančné subjekty.

Obmedzenia modelu

47. Príslušné orgány by mali uznať, že všetky modely majú prirodzené obmedzenia, čo platí najmä pre vyvíjajúce sa modely ESG. V prípade stresového testovania zdola nahor by sa na zmiernenie týchto obmedzení a na zvýšenie robustnosti a dôveryhodnosti stresového testovania ESG a analýzy odolnosti mali použiť doplnkové analýzy na krížovú validáciu výsledkov a zabezpečenie ich vierohodnosti, techniky benchmarkingu a krížová validácia výsledkov pomocou alternatívnych metodík.

Organizačné mechanizmy a mechanizmy správy a riadenia

Prideľovanie zdrojov

48. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby sa na tento proces vyčlenili dostatočné a primerané ľudské a materiálne zdroje. To zahŕňa trvalé alebo ad hoc zapojenie zamestnancov s odbornými znalosťami v oblasti posudzovania rizík ESG, metodík stresového testovania a finančného dohľadu.
49. Príslušné orgány by mali mať kapacity na správu a zber údajov, ktoré podporujú prístup k vysokokvalitným údajom o ESG. Majú tiež vytvoriť a udržiavať IT infraštruktúru, ktorá umožňuje účinný zber údajov, určenie primeraného scenára a analýzu výsledkov.

Harmonogram hodnotenia

50. Príslušné orgány by mali stanoviť vhodné lehoty na vykonanie stresových testov ESG a analýz scenárov, pričom by sa mala vyvážiť potreba úplnosti a presnosti s požiadavkami rozhodovacieho procesu. Finančným subjektom by sa mal poskytnúť dostatočný čas na prípravu relevantných informácií a vykonanie ich posúdení, pričom by sa príslušným orgánom malo umožniť vykonať komplexné preskúmanie a zabezpečiť presné podávanie správ.
51. Tento proces má byť štruktúrovaný tak, aby uľahčoval efektívnu analýzu, konzistentné oznamovanie zistení a začlenenie do širšieho rámca dohľadu.

Zber údajov

52. V prípade monitorovania zhora nadol príslušné orgány majú v čo najväčšej miere využívať regulačné vykazovanie a využiť v prípade potreby existujúce rámce pre zverejňovanie informácií a externé zdroje. Zber údajov ad hoc môžu považovať za nevyhnutný doplnkový zdroj informácií. Zhromaždené informácie by sa mali obmedziť na tie, ktoré sa používajú na analýzy a potvrdzovanie.
53. V prípade existencie medzier v údajoch by príslušné orgány mali podporovať používanie primeraných náhradných ukazovateľov, odhadov a odborných posudkov a zároveň povzbudzovať finančné subjekty, aby postupne zlepšovali svoje interné kapacity v oblasti údajov.

Proces zabezpečovania kvality

54. Mal by sa zaviesť prísny proces zabezpečenia kvality, aby sa overila presnosť, konzistentnosť a spoľahlivosť výsledkov stresových testov. Príslušné orgány by mali zaviesť mechanizmy preskúmania (napr. benchmarking alebo vzájomné hodnotenie) na posúdenie kvality údajov, spoľahlivosti metodiky a prípadne primeranosti scenára. V prípade potreby by mal odborný posudok dopĺňať kvantitatívne zistenia s cieľom zmierniť modelové obmedzenia.

Efektívny dialóg s finančnými subjektmi

55. Príslušné orgány by mali počas celého procesu testovania za podmienok zvýšenej záťaže viesť s finančnými subjektmi efektívny a štruktúrovaný dialóg. To zahŕňa poskytnutie jasných usmernení k očakávaniam, uľahčenie zapojenia v kľúčových fázach a zabezpečenie toho, aby finančné subjekty mali príležitosť objasniť metodické aspekty. Pravidelná interakcia zvýši dôveryhodnosť hodnotenia a zlepší schopnosť finančných subjektov začleniť hľadiská rizík ESG do svojich vlastných rámcov riadenia rizík.

Cezhraničná a celosystémová koordinácia

56. Ak je to relevantné a možné, príslušné orgány majú koordinovať svoju činnosť v rôznych jurisdikciách, aby umožnili harmonizovaný prístup k stresovému testovaniu ESG pre cezhraničné finančné skupiny. To zahŕňa spoluprácu s ostatnými orgánmi dohľadu s cieľom zosúladiť metodiky, vymieňať si osvedčené postupy a predchádzať regulačnej fragmentácii.

57. V relevantných prípadoch by sa mala vykonávať celosystémová koordinácia s cieľom zabezpečiť, aby stresové testy ESG zohľadňovali širšie riziká pre finančnú stabilitu a potenciálne účinky presahovania medzi sektormi.

Integrácia do procesu dohľadu

58. Výsledky stresových testov ESG sa majú v čo najväčšej možnej miere začleniť do širšieho procesu dohľadu. Keďže metodický aspekt a dostupnosť údajov sa časom vyvíjajú, príslušné orgány by mali zistenia použiť ako podklad pre posúdenia rizík, preskúmania kapitálovej primeranosti a/alebo strategické diskusie s finančnými subjektmi.
59. Výsledky by mali slúžiť aj ako smerodajné prvky pre následné opatrenia orgánov dohľadu a politické odporúčania v prípadoch, keď sa riziká ESG identifikujú ako riziká, ktoré môžu predstavovať významnú hrozbu pre finančnú stabilitu.

Zverejňovanie informácií

60. Uverejňovanie výsledkov by malo byť v súlade s príslušnou sektorovou reguláciou a praxou v oblasti dohľadu. Pri rozhodovaní o zverejnení výsledkov by príslušné orgány mali zvážiť porovnateľné výhody zverejnenia individuálnych alebo súhrnných výsledkov. Úroveň zverejňovania by sa mala kalibrovať na základe spoľahlivosti metodiky a kvality údajov. Príslušné orgány by mali vziať do úvahy, že transparentnosť posilňuje trhovú disciplínu, dôveru zainteresovaných strán a zodpovednosť. Majú tiež zabezpečiť, aby sa informácie vykladali správne a nevedli k neúmyselným deformáciám trhu. Zverejňovanie informácií sa môže rozšíriť, keď sa výsledky stanú spoľahlivejšími.

Pravidelné preskúmanie a vývoj stresového testovania ESG

61. Vzhľadom na vyvíjajúcu sa povahu rizík ESG a metodík stresového testovania majú príslušné orgány pravidelne preskúmať a zdokonaľovať svoje rámce stresového testovania. Poznatky získané z predchádzajúcich cvičení by sa mali začleniť do nasledujúcich hodnotení a aktualizácie by mali odrážať nové najlepšie postupy, nové regulačné požiadavky a pokrok v oblasti údajov a techník modelovania ESG.

Hlava III – Vykonávanie

62. Tieto spoločné usmernenia sa uplatňujú od 1. januára 2027.